

Lisöpääoman sijoittaminen Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon

Khall 23.09.2024 § 246
373/02.05.05/2024

Valmistelu ja lisätiedot: Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimeksiannosta on tehty vuonna 2015 selvitys pohjavesivarat aktiiviseen hyötykäyttöön eteläisessä Satakunnassa ja Laitilassa. Selvityksen mukaisesti on perustettu monikunnallinen tukkuvesiyhtiö Kuninkaanmännyn Vesi Oy (y-tunnus: 2932230-2). Yhtiön tarkoituksena on vastata ja turvata alueellinen vedenhankinta ja jakelu sovitun mukaisesti.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy on Laitilan ja Rauman kaupunkien, Euran kunnan ja Kokemäen Vesihuolto Oy:n omistama ja vuonna 2018 perustama yhtiö, jonka toimiala on yleiseen vesihuoltotoimintaan kuuluvien palveluiden tuottaminen ja myynti. Yhtiöjärjestyksen kirjauksen mukaisesti yhtiö tuottaa ja myy talousvesihuoltoon liittyviä palveluita, mihin liittyen yhtiön toimintaan sisältyy myös vesihuoltorakenteiden suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen sekä muu näihin liittyvä toiminta. Yhtiön tehtävänä on huolehtia tukkutason laitospaisesta talousvesihuollosta osakaskuntiensa alueella. Yhtiö toimii voittoa jakamatta yleishyödyllisellä pohjalla. Omistusosuus jakaantuu seuraavalla tavalla:

Euran kunta	45,56 %
Laitilan kaupunki	36,44 %
Rauman kaupunki	11,80 %
Kokemäen Vesihuolto Oy	6,20 %

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 18.1.2023 myöntänyt yhtiölle vedenottoluvan Kuninkaanmännyn vedenottamolle päätöksellään nro 10/2023. Luvasta on kuitenkin jätetty useita valituksia ja lausuntoja Vaasan hallinto-oikeuteen, jossa asian käsittely on edelleen kesken. Vedenottolupa ei siis toistaiseksi ole lainvoimainen. Alkuperäinen vedenottolupahakemus on laitettu vireille jo vuonna 2017.

Ylikunnallisen vedenjakelun turvaamiseksi yhtiö on päättänyt rakentaa suunnittelemansa yhdysvesijohdon Kokemäen Vesihuolto Oy:n ja Euran kunnan vesijohtoverkostojen välille riippumatta varsinaisen vedenottoluvan kohtalosta. Rakentaminen on suunniteltu 3-vaiheiseksi projektiksi ja vuoden 2020 kesällä toteutettiin ns. II-vaihe, jossa Euran keskustaajama ohitettiin uudella putkilinjalla. Tämä linjaosuus on toistaiseksi luovutettu korvauksetta Euran kunnan käyttöön siihen saakka, kunnes yhtiö saa rakennettua putkilinjansa loppuun.

Linjarakentamisen I- ja III-vaiheiden osalta ei kuitenkaan päästy putken sijoittamisesta kaikkien maanomistajien kanssa sopimukseen. Vuoden 2020 kesällä uskottiin, että maankäyttö- ja rakennuslain 161 § lopulta takaa luvittamisen onnistumisen. Pitkän valituskierteen päätteeksi korkein hallinto-oikeus kuitenkin linjasi 4.1.2024 antamallaan kahdella vuosikirjapäätöksellä, että ylikunnallisen yhdysvesijohdon rakentamiseksi ei voida myöntää lupaa MRL 161 §:n nojalla. Nämä päätökset muuttavat vastaavien putkilinjojen luvituskäytäntöjä merkittävästi kaikkialla Suomessa, sillä aiemmin ko. lainkohdan nojalla on luvitettu merkittävässä määrin vastaavia hankkeita. Kesän 2023 aikana yhtiö rakennutti III-vaiheen osaurakoina kaksi lyhyehköä linjaosuutta samalla, kun Euran

kunta rakensi kevyenliikenteenväylän Pysäköintien varteen ja samalla, kun 2 Biolan Oy ja Favorit Tuote Oy rakensivat kaasuputken tehtaidensa välille.

Tällä hetkellä putkilinjaa on rakennettu kaikkiaan n. 5,5 km ja rakentamista odottaa edelleen n. 12,4 km. Linjarakentamisen loppuunsaattaminen on välttämätön edellytys sille, että yhtiö pystyy liiketoiminnan aloittamaan – perustuu se sitten oman vedenottamon veden myyntiin tai muualta otetun veden välittämiseen yhtiön osakkaille. Yhtiö on päättänyt hakea puuttuvia sijoituslupia ns. lunastuslain nojalla.

Kesällä 2020 aloitetun linjarakentamisen ja suunnitellun liiketoiminnan aloittamiseksi yhtiö neuvotteli Kuntarahoitus Oyj:ltä 3 000 000 euron luoton, jolle Euran kunta ja Laitilan kaupunki antoivat omavelkaiset takaukset. Kuntarahoitus Oyj on ilmoittanut, että luoton pääomaan tehdään muutos, joka tulee vastaamaan jo nostettua luottoa (750 000 euroa) ja loppulainamäärä raukeaa, koska alkuperäisestä luottopäätöksestä on kulunut jo niin pitkä aika. Nostettuun lainaan sisältyi viiden vuoden mittainen lyhennysvapaa ja lainan takaisinmaksu pitää aloittaa marraskuussa 2025.

Maailmantilanne ja sen myötä yleinen korkotaso on merkittävästi muuttunut luoton nostamisen jälkeen ja korkokulut ovatkin yhtiölle nykyisin merkittävä kuluerä. Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n hallitus on päättänyt esittää yhtiön omistajille 1 000 000 euron lisäpääomistusta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon omistusosuuksien mukaisessa suhteessa. Lisäpääoman turvin maksettaisiin yhtiön laina pois, jotta lainan korkokulut saadaan loppumaan. Loppuosan turvin voidaan yhtiön toimintaa jatkaa siihen saakka, kunnes vedenoton ja/tai linjarakentamisen luvitus on saatu ratkaistua. Siinä vaiheessa, kun linjarakentamista päästään jatkamaan, yhtiön pitää neuvotella rakentamisen sekä liiketoiminnan käynnistämisen kulujen kattamiseen uusi laina.

Esitys lisäpääomistuksesta jakautuu osakkaiden välille seuraavalla tavalla:

Euran kunta	455.600,00 €
Laitilan kaupunki	364.400,00 €
Rauman kaupunki	118.000,00 €
Kokemäen Vesihuolto Oy	62.000,00 €

Hyväksymällä yhtiön hallituksen tekemän esityksen yhtiön pääomittamisesta osakkaat turvaavat alueellisen tukkuvesiyhtiön toimintaedellytyksiä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n esityksen lisäpääoman sijoittamisesta vapaan oman pääoman rahastoon ja esittää tätä edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä: Talousjohtaja Ämmälä Lauri ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta ko. asiakohdan käsittelyn ajaksi kello 17:14-17:24. Pöytäkirjanpitäjänä toimi ko. asiankäsittelyn ajan kunnanjohtaja Kankaanranta Kari.